

presshall/2390412-dualnoe-obrazovanie-v-ukraine.html/ (дата звернення 10.02.2018).

3. Міністерство освіти планує запровадити дуальну освіту. URL: <http://pravdatut.ua/news/ministerstvo-osvity-planuye-zaprovadyty-dualnu-osvitu>. (дата звернення 10.02.2018).

ЗАГАЛЬНА СХЕМА ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ ПРОФЕСІЙНОГО СУДЖЕННЯ

*Поливана Л.А., к.е.н., доцент, Луценко О.А., к.е.н., доцент,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Професійне судження бухгалтера відіграє важливу роль саме у підготовці достовірної, правдивої та неупередженої інформації у фінансовій звітності, на основі якого формується і публікується звітність. Воно уявляє собою можливість висловлювати свою думку, та спираючись на неї, приймати рішення по відображенню господарських операцій, а в подальшому і формування фінансової звітності, керуючись при цьому набутим досвідом та конкретними знаннями.

Тлумачення терміну «професійне судження» визначено у ISA 200 «Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing», згідно з яким професійне судження – це застосування необхідних навичок, знань і досвіду в контексті стандартів аудиту, бухгалтерського обліку та професійної етики при прийнятті обґрунтованих рішень щодо плану дій, які прийнятні за обставинами завдання з аудиту [1, с. 81].

На сьогоднішній день професійне судження не застосовується широко на практиці у вітчизняних підприємствах. Це пояснюється тим, що існує дуже багато труднощів в діях бухгалтера, оскільки завжди легше дотримуватися правил законодавчої бази, чим брати на себе відповідальність за прийняття рішення. На практиці бухгалтери зіштовхуються з великою сферою невизначеності, яка обумовлена недосконалим діючим законодавством. На нашу думку алгоритм розробки професійного судження на сьогодні не сформовано, і це не «новина» для сучасних бухгалтерів, адже, навіть, інколи відсутні встановлені джерела інформації для прийняття рішень в умовах невизначеності.

В ході досліджень, спираючись на практичний досвід інших країн, нами запропоновано узагальнену структурну схему етапів процесу розробки професійних суджень (рис. 1).

Таким чином, нами доведено, що на першому етапі бухгалтер визначає набір показників та можливих коригувань, розробляє форми документів, організує інформаційну взаємодію.

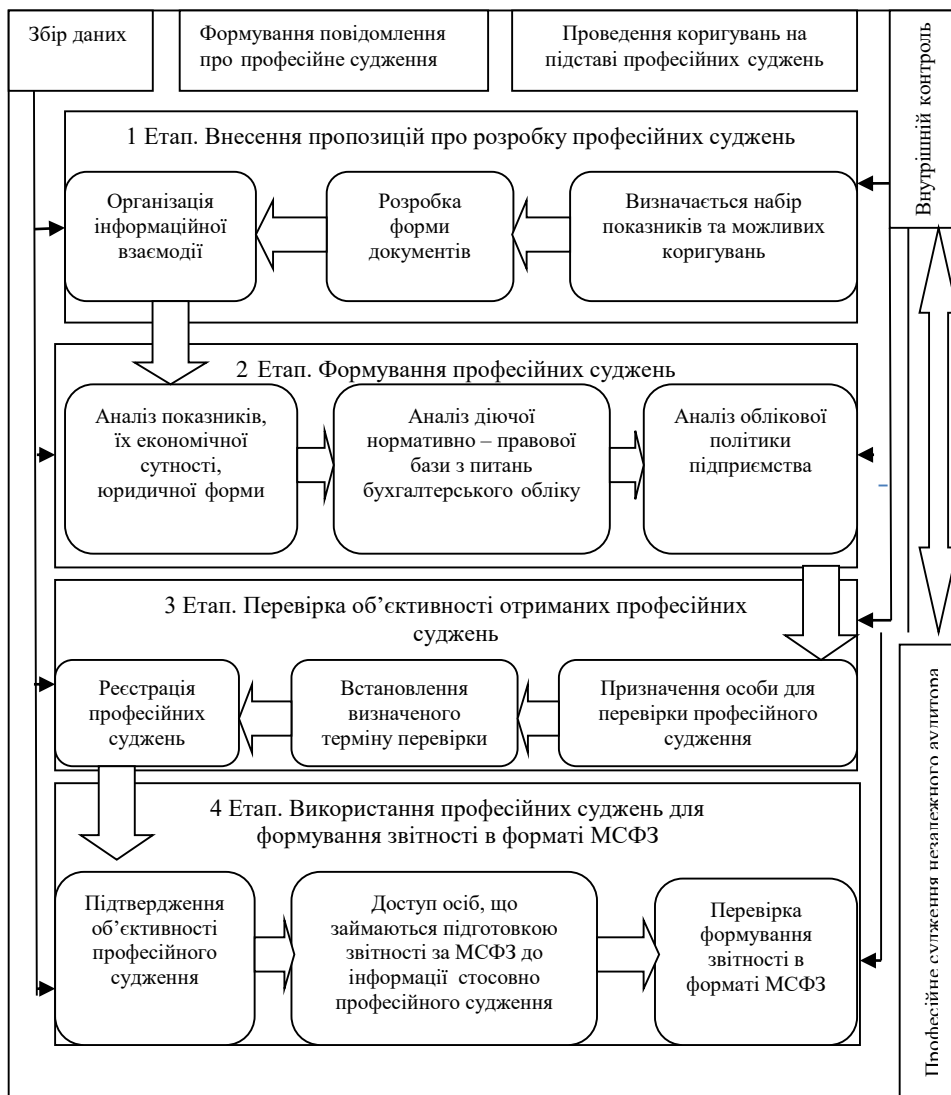


Рис. 1. Загальна схема процесу прийняття професійного судження

Отже, бухгалтер повинен внести письмову пропозицію відповідним підрозділам підприємства про формування професійного судження. Треба встановити відповідні строки внесення відповідних пропозицій на підприємстві. З цією метою потрібно розробити документацію, що

дозволить врахувати всі коригування та необхідні показники. На другому етапі для проведення зазначених процедур бухгалтер, який буде формувати професійне судження повинен робити все, ґрунтуючись на отриманій фактичній фінансовій та економічній інформації. При цьому він використовує діючі на даний момент стандарти фінансової звітності. У випадку, якщо підґрунтя для формування професійного судження відсутні, відповідальні особи зобов'язані проінформувати про це в письмовій формі. На третьому етапі на підприємстві треба призначити особу, на яку буде покладено перевірку професійного судження, реєстрацію професійних суджень. Ця особа, як правило, призначається з числа керівників підприємства, результати перевірки та повідомлення про відсутність професійних суджень оформлюються візуванням посадової особи, після чого передаються до керівника підприємства. Повинні бути встановлені визначені терміни, до яких перевірка повинна закінчитися. Четвертий етап включає використання професійних суджень для формування звітності в форматі МСФЗ. Треба підтвердити об'єктивність професійного судження, визначити коло фінансової та іншої інформації, до якої повинні мати доступ особи, що займаються підготовкою звітності за МСФЗ. В процесі формування звітності необхідно слідкувати за тим, щоб надані без візування посадової особи, відповідальної за проведення об'єктивності перевірки, професійні судження не були підставою для проведення коригувань.

Нами також встановлено, що не завжди сформовані професійні судження можуть містити достовірну інформацію. Ось чому, поряд з внутрішнім контролем необхідно періодично залучати до роботи незалежних аудиторів, які спроможні розглянути та проаналізувати професійні судження та винести вердикт стосовно їх об'єктивності. Професійним судженням незалежного аудитора в ході аудиту перевіряється закладене в основу фінансової звітності професійний погляд. Таким чином, користувачі фінансової звітності отримують підтвердження об'єктивності використаного в ній професійного судження.

Отже, для ефективного та своєчасного прийняття професійного судження велике значення має розробка методологічних основ і прийомів, що моделюють і узагальнюють запропоновану вище схему.

Література.

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [у 4-х частинах] / Пер. з англ. О.Л. Ольховікова, О.В. Селезньова. Ч. 1. – Київ: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2015. - 987 с.